

U 49/2009 vp

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
neuvoston päätökseksi (*Rautatiekalustoon kohdistuvia
vakuusoikeuksia koskevan Luxemburgin pöytäkirjan al-
lekirjoittaminen*)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 2 päivänä maaliskuuta 2009 tekemä ehdotus neuvoston päätökseksi liikkuvaan kalustoon kohdistuvista kansainvälisistä vakuusoikeuksista tehtyyn yleissopimukseen

liitetyn, rautatiekalustoon liittyvistä erityiskysymyksistä Luxemburgissa 23 päivänä helmikuuta 2007 tehdyn pöytäkirjan allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta ja ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 13 päivänä elokuuta 2009

Oikeusministeri *Tuija Brax*

Lainsäädäntöjohtaja Antti T. Leinonen

OIKEUSMINISTERIÖ

MUISTIO
EU/2009/0699**EHDOTUS NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI LIKKUVAAN KALUSTOON KOHDISTUVISTA KANSAINVÄLISISTÄ VAKUUSOIKEUKSISTA TEHTYYN YLEISSOPIMUKSEEN LIITETYN, RAUTATIEKALUSTOON LIITTYVISTÄ ERITYISKYSYMYKSISTÄ TEHDYN PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITTAMISESTA EUROOPAN YHTEISÖN PUOLESTA****1 Ehdotuksen tausta ja tavoite**

Komissio antoi 3 päivänä maaliskuuta 2009 ehdotuksensa neuvoston päätökseksi liikkuvaan kalustoon kohdistuvista kansainvälisistä vakuusoikeuksista tehtyyn yleissopimukseen liitetyn, rautatiekalustoon liittyvistä erityiskysymyksistä Luxemburgissa 23 päivänä helmikuuta 2007 tehdyn pöytäkirjan allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta (KOM(2009) 94 lopullinen).

Rautateiden liikkuvan kaluston vakuuskäyttöä koskeva pöytäkirja (Protocol on Matters Specific to Railway Rolling Stock), jäljempänä rautatiekalustopöytäkirja, liittyy liikuteltaviin laitteisiin kohdistuvia kansainvälisiä oikeuksia koskevaan niin sanottuun Kapkaupungin yleissopimukseen (Convention on International Interests in Mobile Equipment). Yhteisö liittyi Kapkaupungin yleissopimukseen ja siihen liittyvään ns. lentokalustopöytäkirjaan huhtikuussa 2009.

Rautatiekalustopöytäkirjan tavoitteena on yksinkertaistaa ja tehostaa valtiosta toiseen liikkuvan rautatiekaluston, kuten vetureiden ja vaunukaluston käyttämistä rahoitusvakuutena. Kapkaupungin yleissopimukseen ja rautatiekalustopöytäkirjaan sisältyy määräyksiä muun muassa kansainvälisen vakuusoikeuden luomisesta, vakuusoikeuden haltijan oikeussuojakeinoista, kansainvälisen vakuusoikeuden etusijasta suhteessa muihin samaan esineeseen kohdistuviin oikeuksiin, vakuusoikeuden asemasta velallisen maksukyvyttömyystilanteessa sekä vakuusoikeuksien kansainvälisestä rekisterijärjestelmästä.

Kapkaupungin yleissopimuksella ja rautatiekalustopöytäkirjalla luodaan käytännössä

kansainvälinen vakuusoikeusrekisteri, johon voi merkitä vetureihin ja vaunukalustoon kohdistuvia vakuusoikeuksia. Vakuusoikeus on tehokkaasti täytäntöönpantavissa kaikissa sopimusvaltioissa. Tämä lisää kaluston rahoittajien ja vuokralleantajien turvaa ja siten alentaa kaluston käyttäjien eli lähinnä rautatieyritysten rahoituskustannuksia.

Rautatiekalustopöytäkirjaa ei toistaiseksi ole ratifioinut yksikään valtio, mutta sen on allekirjoittanut Gabon, Italia, Luxembourg ja Sveitsi.

Osa rautatiekalustopöytäkirjan määräyksistä kuuluu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Pöytäkirja on näin ollen niin sanottu sekasopimus, jota jäsenvaltiot eivät voi allekirjoittaa ennen kuin yhteisö on niin tehnyt.

Päätösehdotuksen tavoitteena on antaa valtuudet allekirjoittaa rautatiekalustopöytäkirja yhteisön puolesta. Tämän jälkeen jäsenvaltiot voivat allekirjoittaa pöytäkirjan. Tavanomaisesti noudatettavasta menettelystä poiketen päätöksessä ei kuitenkaan velvoiteta jäsenvaltioita allekirjoittamaan pöytäkirjaa omasta puolestaan. Suomen osalta pöytäkirjan mahdollisesta allekirjoittamisesta päätetään myöhemmin erikseen.

Rautatiekalustopöytäkirjan tekemisestä yhteisön puolesta eli siitä, että yhteisö sitoutuisi oikeudellisesti pöytäkirjan määräyksiin, päätetään erikseen myöhemmin annettavan komission päätösehdotuksen pohjalta.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen 1 artiklassa hyväksytään rautatiekalustopöytäkirjan allekirjoittaminen.

Ehdotuksen 2 artiklassa valtuutetaan neuvoston puheenjohtaja nimeämään henkilö tai henkilöt, jotka allekirjoittavat pöytäkirjan yhteisön puolesta.

Ehdotuksen 3 artiklan mukaan yhteisö antaa pöytäkirjan allekirjoittamisen yhteydessä päätösehdotuksen liitteenä olevan julistuksen. Julistuksen tarkoituksena on lähinnä tiedottaa yhteisön ulkopuolisia valtioita yhteisön yksinomaisen toimivallan laajuudesta eli siitä, mihin määräyksiin yhteisö on toimivaltainen sitoutumaan.

Liitteenä olevan julistuksen 5 kappaleen mukaisesti yhteisön yksinomainen toimivalta pöytäkirjan soveltamisalalla perustuu tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettuun asetukseen (EY) N:o 44/2001, maksukyvyttömyysmenettelyistä annettuun asetukseen (EY) N:o 1346/2000, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista annettuun asetukseen (EY) N:o 593/2008, rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta yhteisössä annettuun direktiiviin 2008/57/EY sekä Euroopan rautatieviraston perustamisesta annettuun asetukseen (EY) N:o 881/2004.

3 Toimivaltaperuste

Päätöksen oikeusperusta on perustamissopimuksen 61 artiklan c alakohta ja 300 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta. Oikeus-

perusta on valtioneuvoston mielestä asianmukainen.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti yhteisö ilmaisee pöytäkirjan allekirjoittamalla aikomuksensa myöhemmin sitoutua pöytäkirjan määräyksiin. Muita vaikutuksia allekirjoituksella ei ole.

Suomi voi vapaasti harkita, allekirjoittaako se pöytäkirjan omasta puolestaan. Pöytäkirjan todennäköinen myöhempi hyväksyminen yhteisön puolesta tosin merkitsee, että yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat pöytäkirjamääräykset tulevat osaksi yhteisölainsäädäntöä ja siten myös Suomea sitoviksi. Käytännössä tälläkään ei kuitenkaan tule olemaan Suomen kannalta merkityksellisiä vaikutuksia.

5 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto kannattaa pöytäkirjan allekirjoittamista yhteisön puolesta.

Eräät jäsenvaltiot ovat käytettävissä olevien tietojen mukaan kiinnostuneita allekirjoittamaan pöytäkirjan lähitulevaisuudessa. Tämä on mahdollista vasta, kun allekirjoituspäätös on tehty ja yhteisö on omasta puolestaan pöytäkirjan allekirjoittanut. Vaikka Suomi ei allekirjoittane pöytäkirjaa lähiaikoina, ei ole syytä estää sitä, että jotkut muut jäsenvaltiot niin tekevät.